

Kalendarium

- **30 maja – 1 czerwca** w Budapeszcie trwała konferencja nt. „W stronę Europy socjalnej w warunkach globalizacji rynków” zorganizowana przez Fundację im. F. Eberta, H. Boecklera i O. Brennera oraz Europejski Instytut Związkowy ETUI/REHS, poświęcona aspektom dążenia do osiągnięcia standardów Europy socjalnej w warunkach globalizacji rynku. W konferencji uczestniczyli Sławek Adamczyk i Andrzej Matla.
- **2 – 4 czerwca** – w Dubrowniku spotkali się uczestnicy sieci eurotrenerów na cyklicznym posiedzeniu organizowanym przez Instytut Związkowy ETUI/REHS. Tematem spotkania było omówienie pierwszego etapu oceny systemów edukacji związkowej w krajach Europy Środkowowschodniej w ramach projektu realizowanego przez MKZZ. Uczestnicy dyskutowali również nad możliwościami wykorzystania wypracowanej w projekcie metodologii w programie kształcenia przyszłych eurotrenerów. NSZZ „Solidarność” reprezentowała Agnieszka Rybczyńska.
- **5 – 6 czerwca** – miały miejsce w Bratysławie organizowane przez MKZZ regionalne warsztaty pt. „Wyzwania dla edukacji związkowej w międzynarodowym ruchu związkowym”. Dyskusja koncentrowała się na strategii MKZZ w zakresie rozwoju organizacji związkowych, współpracy i edukacji, a także charakterystyce edukacji związkowej w poszczególnych regionach Europy. W warsztatach wzięła udział Agnieszka Rybczyńska.
- **11-12 czerwca** – W Brukseli odbyło się drugie spotkanie poświęcone realizacji projektu „Implementacja dyrektywy o informacji i konsultacji w krajach członkowskich UE”. Program finansowany jest ze środków Komisji Europejskiej, a udział w nim biorą przedstawiciele Wielkiej Brytanii, Włoch, Francji i Portugalii, Hiszpanii i Polski. NSZZ „Solidarność” reprezentowali Barbara Surdykowska i Robert Szewczyk.
- **11 czerwca** – W Brukseli odbyły się warsztaty „Delokalizacja produkcji i usług oraz jej wpływ na zatrudnienie w Europie” są drugimi z kolei poświęconymi delokalizacji produkcji i usług z Zachodu na Wschód Europy, w ramach realizacji projektu Europejskiego Instytutu Związkowego ETUI. Zaproszeni na spotkanie eksperci zaprezentowali wyniki aktualnych studiów w zakresie delokalizacji produkcji i usług w Europie. W warsztatach wzięła udział Sławek Adamczyk.
- **13 – 14 czerwca** – w Berlinie spotkał się Komitet Wykonawczy EUROCADRES, aby podsumować kongres EKZZ, wybrać nowego skarbnika Eurocadres, przedyskutować budżet 2007, projekty Eurocadres w roku 2007, stanowiska Eurocadres wobec bieżących prac Komisji i wobec prac aktualnej i planów przyszłej Prezydencji. W posiedzeniu uczestniczył Marian Krzaklewski □

Manifestacja EKZZ w Brukseli

Przedstawiciele „S” na pikiecie EKZZ w Brukseli.

Fot. S. Adamczyk

20 czerwca EKZZ przeprowadziła europejską demonstrację przed siedzibą Komisji Europejskiej w Brukseli, w której brała udział reprezentacja NSZZ „Solidarność”. Celem było zamianifestowanie żądania europejskiego ruchu związkowego dla włączenia do Traktatu Unii Europejskiej Karty Praw Podstawowych lub uzyskanie dla niej statusu dokumentu prawnie

obowiązującego. W czasie demonstracji sekretarz generalny EKZZ John Monk zdał relację ze spotkania z przewodniczącym Komisji Europejskiej Josse Barroso, z którym spotkał się tuż przed rozpoczęciem manifestacji. Barroso zapewnił, że również jego intencją jest włączenie Karty do Konstytucji Europejskiej.

Karta daje fundamentalne dla obywateli Europy i związków zawodowych gwarancje jak prawo do życia, prawo do tworzenia związków zawodowych, prawo do rokowań zbiorowych i do strajku, ochrona w przypadku nieuzasadnionego zwolnienia z pracy, zabezpieczenie i pomoc społeczna i odniesienie się wprost do prawa pracowników do informacji i konsultacji w ramach przedsiębiorstwa.

Manifestacja cieszyła się dużym zainteresowaniem mediów z krajów UE, a także zwróciła uwagę szefów rządów państw europejskich, którzy przyjechali na szczyt związany z debatą na temat Konstytucji Europejskiej. □

MKZZ na rzecz organizowania pracowników

Tylko zorganizowani w silne związki zawodowe pracownicy mogą skutecznie działać na rzecz sprawiedliwej globalizacji i zmniejszania nierówności społecznych.

W dniach 20-22 czerwca w Brukseli odbyło się pierwsze po zjednoczeniowym Kongresie Wiedeńskim (listopad 2006 r.) posiedzenie Rady Generalnej Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych.

Obroady koncentrowały się na dwóch kluczowych zagadnieniach – integracji struktur dawnych MKWZZ i SKP i budowie nowego wymiaru międzynarodowego ruchu związkowego oraz na strategii działania wobec kwestii globalizacji i trwałego rozwoju.

Proces cementowania demokratycznych i niezależnych ruchów związkowych na poziomie międzynarodowym nie został zakończony a program działania i wyłaniania nowych priorytetów musi zostać dostosowany do nowych wyzwań. W tym kontekście zwrócono uwagę na potrzebę większego zaangażowania organizacji afiliowanych w konstrukcję i realizację programów pracy, ale też postanowiono wystrzegać się narzucania przez MKZZ swoim członkom zadań nierealistycznych i przekraczających ich możliwości. Postanowiono przeprowadzić Dzień Akcji w celu wystosowania powszechnego apelu o rozpoczęcie natychmiastowych działań na rzecz sprawiedliwej globalizacji, uwzględniających program MOP godnej pracy oraz pełnej realizacji celów milenijnych ONZ.

W dyskusji na temat strategii wobec globalizacji zwrócono uwagę, że odwrócenie trendu rosnących nierówności zależy w dużej części od powodzenia ograniczenia deregulacji globalnych rynków kapitałowych, szczególnie iż często kapitał pracowniczy jest pod różnymi postaciami inwestowany w fundusze wysokiego ryzyka. Podkreślono, że praca na rzecz zmiany neoliberalnych tendencji panujących w polityce Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego wymaga mobilizacji związkowej, zarówno na poziomie międzynarodowym jak i krajowym, w celu zapewnienia, aby rządy na posiedzeniach tych instytucji reprezentowały tę samą linię co na konferencjach MOP. Podobnie solidarne działanie na wszystkich poziomach konieczne jest w celu uwzględnienia w agendzie Międzynarodowej Organizacji Handlu kwestii socjalnych. Należy też wykorzystywać każdą sposobność, aby wpłynąć na kształt debaty na temat roli rządów w uregulowaniu odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw. Rada Generalna mocno zaakcentowała też fakt, że do sukcesu wszystkich omawianych działań konieczne są silne związki zawodowe, co stawia kwestie organizowania pracowników i rekrutacji w centrum wszelkich planów strategicznych.

W związku z tym postanowiono zorganizować pod koniec 2007 roku konferencję, która ma wypracować plan działań MKZZ na rzecz wspierania akcji rekrutacyjnych na poziomie krajowym. □

Międzynarodowa Konfederacja Związków Zawodowych MKZZ

International Trade Union Confederation – ITUC

1-3 listopada 2006 r. w Wiedniu powstała nowa międzynarodowa organizacja związkowa, która przyjęła nazwę Międzynarodowa Konfederacja Związków Zawodowych (ITUC). Organizacja ta powstała z połączenia dwóch konfederacji światowych Międzynarodowej Konfederacji Wolnych Związków Zawodowych – MKWZZ i Światowej Konfederacji Pracy – SKP oraz organizacji, które do tej pory nie były afiliowane do żadnej z organizacji międzynarodowej.

Podstawową misją MKZZ jest promowanie i obrona praw i interesów pracowniczych poprzez międzynarodową współpracę pomiędzy związkami zawodowymi oraz prowadzenie kampanii o zasięgu globalnym w ramach głównych instytucji światowych. Celem statutowym MKZZ jest: organizowanie demokratycznych i niezależnych związków zawodowych, rokowania zbiorowe pracy, polepszanie warunków pracy i życia pracowników walka o prawa człowieka, wolność, pokój i demokrację. Program przyjęty w czasie kongresu założycielskiego zawiera główne dziedziny działania MKZZ, którymi są m.in.:

- Globalizacja – zmiana globalizacji, tak aby działała ona na rzecz pracowników
- Wyzwania stojące przed biznesem ponadnarodowym
- Obrona i promowanie praw związkowych
- Zwalczanie dyskryminacji, dążenie do równości
- Zniesienie pracy dzieci
- Godna przyszłość młodych pracowników
- Bezpieczne i zdrowe miejsca pracy
- Organizować się.

MKZZ zrzesza obecnie ponad 168 milionów pracowników zorganizowanych w 304 afiliowanych organizacjach w 153 krajach. W marcu 2007 r. powstała Pan-Europejska Rada Regionalna MKZZ, która stanowi platformę współpracy dla europejskich związków zawodowych, jak również daje możliwość ścisłej współpracy MKZZ z Europejską Konfederacją Związków Zawodowych (EKZZ).

Sekretarzem generalnym został Guy Ryder, dotychczasowy sekretarz generalny MKWZZ. NSZZ „Solidarność” uzyskała miejsce członka tytularnego w Radzie Generalnej MKZZ. □

Trybunał Sprawiedliwości w sprawie Laval i Viking

Europejski ruch związkowy przyjął z radością opinie rzeczników generalnych Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w sprawach, które znamy pod nazwą Vaxholm Laval i Viking. Choć opinie rzeczników to jeszcze nie ostateczny werdykt, w praktyce jednak ich zawartość wpływa decydująco na ostateczny kształt decyzji sędziów Trybunału.

Sprawa Laval zmusza do znalezienia odpowiedzi na kilka zasadniczych pytań. Czy organizacje związkowe mają prawo poprzez podejmowanie kolektywnych środków nacisku zmuszać pracodawcę z innego kraju członkowskiego Unii do zawarcia układu zbiorowego w kraju gospodarza na warunkach identycznych jak te, które obowiązują w odniesieniu do rodzimych pracowników w tymże kraju? Czy Trybunał uzna prawo do negocjacji i prawo do strajku za prawa zasadnicze? Jaki jest podział władzy pomiędzy Wspólnotą Europejską a jej państwami członkowskimi w zakresie prawa pracy? Jaka jest wykładnia i zakres stosowania dyrektywy o delegowaniu pracowników?

Czy przy korzystaniu z traktatowych reguł Wspólnoty dotyczących swobody dostarczania usług mają zastosowanie przepisy prawa pracy kraju gospodarza, czy kraju oferenta usług?

Przypadek Laval ma bez wątpienia charakter precedensowy.

Dotyczy on łotewskiej firmy budowlanej Laval un Partneri, która w 2004 wygrała przetarg na budowę szkoły w szwedzkim mieście Vaxholm. Szwedzki Związek Zawodowy

Pracowników Budowlanych (Byggnads) próbował bezskutecznie nakłonić Laval do dostosowania warunków pracy i płacy do układu zbiorowego i uznania wynikającego stąd szwedzkiego poziomu wynagrodzeń. Laval odmówiła twierdząc, że jej pracownicy podlegają łotewskim umowom o pracę, co oznaczało m.in. znacznie niższy poziom wynagrodzeń. Związek Byggnads zastosował blokadę wobec łotewskiej firmy i doprowadził w konsekwencji do jej upadłości. Łotewska firma wystąpiła na drogę sądową. Sąd pracy w Sztokholmie skierował sprawę do Trybunału Sprawiedliwości w Luxemburgu. Przypadek Laval podzielił szwedzkie społeczeństwo i skupił na sobie uwagę całej Europy. Oliwy do ognia dolali szwedzcy pracodawcy, gdy okazało się, że finansują wysokie koszty procesowe łotewskiej firmy. Dla szwedzkiego związku budowlanych rzecz dotyczy elementarnej sprawiedliwości. Związek nie chce, by pracownicy walczyli ze sobą konkurując niskimi płacami, godząc się na gorsze warunki pracy. Wyrok ma zapadnąć jesienią tego roku. Opinie rzeczników są obiecujące. Potwierdziły one prawo związków zawodowych do podejmowania akcji zmuszających przedsiębiorstwa pochodzące z innych państw Unii do przestrzegania zapisów układów zbiorowych kraju, w którym świadczona jest praca.

Podtrzymano również prawo związków zawodowych do podejmowania akcji na rzecz powstrzymywania działań przedsiębiorców podejmujących decyzje o przerejestrowaniu firmy do innego kraju w celu obniżenia płac. Tego dotyczyła sprawa Viking. Fińskie To-

Liczy

Jak wynika ze wstępnych szacunków Eurostatu, PKB zarówno w strefie Euro (EA 13) jak i UE 27 wzrósł w I kw. 2007 o 0,6 proc. w porównaniu do kwartału poprzedzającego. Porównując do I kw. 2006 wzrósł on o 3,0 proc. w strefie Euro i o 3,2 proc. dla 27 UE. □

Polecane książki

Sławomir Łodziński, „Współpraca regionalna i transgraniczna w regionie Morza Bałtyckiego”, Kancelaria Sejmu

Wydział Analiz Ekonomicznych i Społecznych, Styczeń 1999, Informacja nr 660. Zawartość:

- Uwarunkowania i bariery współpracy regionalnej i transgranicznej w regionie Bałtyku
- „Agenda 21 dla Bałtyku”
- Euroregiony w rejonie Morza Bałtyckiego
- Polska polityka w zakresie współpracy regionalnej w regionie Bałtyku

Informacje dla pracujących za granicą

Na stronach internetowych Komisji Krajowej „Solidarności” uruchomiony został serwis informacyjny dla pracowników poszukujących pracy za granicą, szczególnie w krajach Unii Europejskiej. Jego celem jest udzielenie rzetelnych informacji w sprawach istotnych dla pracowników, dotyczących prawa pracy, a także pewnych zagadnień praktycznych, takich jak np. niezbędne formalności, których należy dopełnić przed podjęciem pracy za granicą, poszukiwanie mieszkania, obowiązujące zasady opieki zdrowotnej i ubezpieczeń społecznych. Przede wszystkim jednak autorzy serwisu zachęcają polskich pracowników do nawiązania kontaktów z organizacjami związkowymi na miejscu celem uzyskania informacji, pomocy i ochrony.

Więcej informacji:

www.solidarnosc.org.pl/praca_ue □

warzystwo Żeglugi Promowej Viking Line wyprowadziło jeden ze swoich statków pod banderę estońską i zatrudniło estońską załogę płacąc jej dużo mniej niż fińskim pracownikom. Pozbawiła ją również wielu świadczeń, które były zawarte w układzie zbiorowym wynegocjowanym przez Fiński Związek Marynarzy. Strona fińska zaprotestowała. Sprawa trafiła do Trybunału. Ten ma rozstrzygnąć kwestię o fundamentalnym znaczeniu dla wszystkich związków zawodowych w Europie. Ma odpowiedzieć na pytanie o zależność pomiędzy zasadą swobody przepływu usług, a prawem związków zawodowych do przeprowadzania akcji, z akcją strajkową łącznie.

Opinie rzeczników Europejskiego Trybunału ogłoszone 23 maja to dobra wiadomość dla związków zawodowych i dla Europy, powiedział John Monks, Sekretarz Generalny Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych. □